ὅμως, διότι τὸ ἀψίκορον κοινὸν εἶχε βαρυνθῆ πλέον τὰς καταδιώξεις τῶν δημοσιογράφων καὶ δὲν ἐννοοῦσε νὰ χαλάσῃ τὴν ζαχαρένια του γιὰ τῶν Ἐθνομαρτύρων τὰ βάσανα.

Ὁ «Ραμπαγᾶς» ἐλησμονήθη καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα τὴν φυλάκισίν του τραγικωτάτη αὐτοκτονία του συνεκίνησε μόνον τοὺς δημοσιογράφους καὶ τοὺς λογίους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ ὁποῖοι εἴχαμε ἐκτιμήσει τὴ χρυσῆ καρδιά του καὶ τὸ δροσερώτατον πνεῦμά του—ἄφησε δὲ καθολοκληρίαν ψυχρὸν καὶ ἀδιάφορον τὸν ἀδελφὸν Λάον, τὸν εὐκόλως βαρυνόμενον καὶ ταχέως λησμονοῦντα.

ΕΔΗΜΙΟΡΓΗΣΕ Δημοκοπικὸν περιβάλλον ὁ «Ραμπαγᾶς» ἢ ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὸ Δημοκοπικὸν περιβάλλον; Ὁ «Ραμπαγᾶς» ἐγέννησε τοὺς Ραμπαγάδες, ἢ οἱ Ραμπαγάδες τὸν ἐγέννησαν;

Δηλαδή, ἦτο τέτοιο τότε τὸ περιβάλλον, ὥστε ἔπρεπε ὁ «Ραμπαγᾶς» νὰ δημοκοπῇ γιὰ νὰ ζήσῃ; Ἢ ἐδημιούργησε αὐτὸς τέτοιο περιβάλλον γιὰ νὰ ἠμπορῇ νὰ ζῇ μέσα σ' αὐτὸ δημοκοπῶν;

Αὐτὸ πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ ἐξετασθῇ, διότι σ' αὐτὸ μέσα εἶνε χωμένη ἡ οὐσία τοῦ ζητήματος, ἡ πρώτη καὶ κυριωτάτη ἀφορμὴ τῆς σημερινῆς Ραμπαγαδικωτάτης καταστάσεως.

Ὁ στίχος τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ «Ραμπαγᾶ»:

Ραμπαγᾶ πορτραῖτα
γύρω σου ἴδε!

ταιριάζει σήμερον περισσότερον ἀπὸ τότε — καὶ σήμερον περισσότερον ἀπὸ τότε, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν, καμαρόνει κανεὶς κρυμμένον ὑπὸ τὴν μάσκαν Πρωθυπουργοῦ, βουλευτοῦ καὶ δημοσιογράφου τὸν ἀληθινὸν Ἀρχιραμπαγᾶ, ὁ ὁποῖος τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε παρά:

Σκύλλος ποὺ γαυγίζει
ἐξω ἀπ' τὴν Ἀλήθ,
ποὺ τὰ δόντια τρίζει
καὶ σὲ ἀπειλεῖ,
ποὺ γρινιάζει, στρήφει
σὰν τὸν κοντηγᾶ,
κι' ἂν τ' ἀνοίξῃς γλείφει...

Ὁ τότε «Ραμπαγᾶς» δὲν ἦτο τέτοιος. Εἶνε ὅμως τέτοιοι, κι' ἀκόμη χειρότεροι, οἱ Ραμπαγάδες οἱ σημερινοί. Κ' ἐλπίζομεν πῶς δὲν θὰ δυσκολευθοῦμε νὰ τὸ ἀποδείξωμεν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ:

Οἱ δημιουργοὶ τοῦ Ραμπαγαδικοῦ περιβάλλοντος.

Ο ΦΙΛΟΣ

Νὰ σοῦ γυρεύῃ δανεικὰ, νὰ κουβαλιέται σπίτι σου,
νὰ παίρνῃ ἀπ' τὰ τσιγάρα σου κι' ἀπὸ τὰ μετρητά σου·
γιὰ γλέντι, γιὰ ξεφάντωμα, νὰ σου τὸν μπρὸς στὴ μύτη σου,
καὶ τὸν ἀναβαλλόμενον νὰ ψάλλῃ μακρυά σου,
νὰ σοῦ φερμάρῃ λαίμαργα μονάχα τὴ σακκούλα σου,
κάποτε τὴ γυναῖκά σου, πολλὲς φορὲς τὴ δούλα του
ὅσῳ δὲν βλέπεις, νὰ σοῦ λέῃ πῶς εἶσαι γιὰ προσκύνημα
μ' ἅμα τὸν νοιώσῃς σὲ κανὲν' ἀνάποδό του κίνημα,
ν' ἀρχίσῃ τὰ γαυγίσματα ὡσὰν διωγμένος σκύλος...
—αὐτὸς λοιπὸν, νὰ τὰς χαρῶ, ἀποκαλεῖται... Φίλος!!

ΣΑΤΑΝΑΣ

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΣΗΜΑΙΑΙ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΝΑ

Δὲν μὲ συνεκίνησε καθόλου τὸ θέαμα. Τί κρῖμα!

Δευτέρα ἀπόγευμα, παραμονὴ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς. Διέσχιζα τὴν ὁδὸν Σταδίου μὲ τὸ τράμ, ἀνερχόμενος πρὸς τὸ Σύνταγμα, μαζῆ μ' ἕνα φίλο μου.

Ἐκεῖ, παρὰ τὸ Ἀρσάκειον, τὸ τράμ ἐσταμάτησε πρὸ πυκνῆς μάζης ἀνθρώπων, νεαρῶν σπουδαστῶν, καθὼς φαίνεται, βαδιζόντων μὲ βῆμα ἥρεμον καὶ κανονικὸν κατὰ τετράδας.

Ὁ ὁδηγὸς ἐσφύριξε, ὄχι διὰ νὰ τοὺς ἀποδοκιμάσῃ ἀλλὰ διὰ νὰ τοὺς εἰδοποιήσῃ νὰ παραμερίσουν.

Οἱ ἄνθρωποι, οἱ κατὰ τετράδας βαδίζοντες, παρεμείνασαν, ὁ δρόμος ἐλευθερώθηκε καὶ τὸ τράμ ἐξακολούθησε νωχελῶς τὴν πορείαν του.

Εἴδομεν τότε ὅλην τὴν λομπῆν, τὴν Ἐθνικὴν πομπήν, ἡ ὁποία ἐπορεύετο ἐν συγκινήσει νὰ στέψῃ κανεναύνδρωμα καὶ τῆς ὁποίας προεπορεύοντο τρεῖς φιλοσοφοι, συνομιλοῦντες δίχως ἄλλο τὸν Πατριάρχην, τὸν Ἀθανάσιον Διάκον καὶ τὸν Παπαφλέσσαν. Ὁ μεσαῖος ἐκρατοῦσε καὶ μίαν γαλανόλευκον.

—Οὔφ! ἔκραξεν ὁ φίλος μου καὶ ἀπέστρεψε μετ' ἀπογοητεύσεως τὸ πρόσωπον.

—Οὔφ! ἔκραξα κ' ἐγὼ καὶ ἐπροσπάθησα νὰ λησμονήσω ἐγκύκλιον τὴν σκηνήν.

* *
*

Μετ' ὀλίγην ὥραν, περὶ τὴν ὀλίγον τοῦ ἡλίου, ὁ φίλος μου καὶ ἐγὼ εὑρισκόμεθα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κηφισίας ἀναπνέοντες τὸ ἄρωμα τῶν κήπων καὶ εὐφραινόμενοι μὲ τὰ πρῶτα ἀνοιξιάτικα φύλλα, τὰ στολίζοντα τὰ πλατάνια.

—Ραταπλάν! πλάν! πλάν! ραταπλάν!...

—Μπά! τὰ παιδιά!

—Τὰ κακόμοιρα τὰ παιδιά!

—Γυρίζουν ἀπὸ τὰ γυμνάσια!..

—Τὰ ξεθεώνουν γιὰ νὰ τὰ παρατάξουν αὔριο στοὺς δρόμους...

—Ραταπλάν! πλάν! πλάν! ραταπλάν!

Τὰ παιδάκια ἐπέρασαν ἀπὸ μπροστά μας! Τὰ κακόμοιρα!... Ἐξηντλημένα ἀπὸ τὴν κούρασιν. Ἡ γαλανολευκος δὲν ἔλειπε! Τὴν ἐκρατοῦσε ἕνας τόσος δὰ μικροσκοπικὸς ἀσπροντυμένος μπεπές! Καὶ τὴν ἐκρατοῦσε μὲ μιὰ ὑπερηφάνεια!...

—Ραταπλάν! πλάν! πλάν! ραταπλάν!...

Καὶ τὸ τύμπανον ἐκροτοῦσε. Ἀκομπανιάριζε μὲ τοὺς ρυθμικοὺς κρότους τὴν ψευτιάν, τὴν μεγάλην ψευτιὰν εἰς τὴν ὁποίαν πνίγομεν τὴν ψυχὴν τῶν μικρῶν, εἰς τὴν ὁποίαν πνίγομεν αὐτὸ τὸ μέλλον!...

* *
*

Τὸ μάρμαρο μένει βουβό!.. Γιατὶ νὰ μένῃ βουβὸ τὸ μάρμαρο; Γιατὶ στὰ οὐράνια χείλη σου νὰ μὴ γλυκοχαμόγελο, Πατέρα, ἕνα χαμόγελο;

Ἄχ, γιατὶ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Πατριάρχη νὰ μὴν ἀνοίγῃ τὰ χείλη του νὰ μᾶς ψωνάξῃ τὴν μεγάλην ἀλήθειαν, νὰ μᾶς διδάξῃ τὰ καθήκοντά μας;

Ἄχ, γιατὶ τὸ μαρμάρινο χέρι τοῦ Ρήγα δὲν κινεῖται νὰ μᾶς δείξῃ τὸν δρόμον τῆς ἀληθινῆς Ἐθνικῆς ζωῆς, νὰ μᾶς βουλώσῃ τὸ στόμα, νὰ μᾶς καπελλώσῃ ἀκόμη, ὅπως καὶ τὸ ἀξίζομεν;

Ἀλλοίμονον! Τὸ στόμα τοῦ Πατριάρχη μένει βουβὸ, τὸ χέρι τοῦ Ρήγα μένει μουδιασμένο. Μόνον τὰ ἰδικά μας στόματα ἀνοιγοκλείουν γιὰ νὰ ζητωκραυγάζουν καὶ μόνον τὰ ἰδικά μας χέρια κινοῦνται γιὰ νὰ κρατοῦν τὰς σημαίας καὶ γιὰ νὰ κτυποῦν τὰ τύμπανα!

Τρίτη πρωῒ Ἐθαύμασα τοὺς ἀγαθοὺς διδασκάλους δύο τριῶν σχολείων, οἱ ὁποῖοι ἀψηφοῦντες τὴν βροχὴν παρέταξαν τοὺς μικροὺς λευκοντυμένους μαθητάς των, μὲ σημαίας καὶ μὲ τύμπανα, περὶ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος κ' ἐχειροκρότησα τοὺς ἐπιτηδειότατα μεταχειριζομένους τὴν Ἐθνικὴν ἑορτὴν, πρὸς ἀτομικὴν φρεκλάμαν.

Τὰ παιδάκια αὐτὰ, ἐσκέφθηκα, ὅταν μεθαύριον μεγαλώσουν θ' ἀκολουθήσουν τὰς ἐγκλείστεις παραδόσεις τῶν διδασκάλων των.

Ὅ,τι τοὺς ἐδίδαξαν, θὰ διδάξουν. Ὅπως τοὺς ὑπέβαλαν εἰς τὴν ψυχήν τους τὸν πατριωτισμὸν, θὰ τὸν ὑποβάλουν καὶ αὐτοὶ στὴν ψυχὴν τῶν μαθητῶν των μεθαύριον.

Καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου οἱ Ἕλληνες ἐπὶ δεκαετίαν ἐτῶν εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος σημαίας καὶ τύμπανα μόνον θὰ καταθέτωμεν.

ΣΟΛΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ὁ «Νουμᾶς» ἀπὸ τὴν 1ην Ἀπριλίου δὲν θ' ἀποστέλλεται πλέον στὰς Ἐπαρχίας διὰ τοῦ Πρακτορείου τῶν Ἐφημερίδων.

Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχουν μερικοὶ οἱ ὁποῖοι θὰ θέλουν ἴσως νὰ διαβάζουν τὸν «Νουμᾶν», καθιερώσαμεν δι' αὐτοὺς τὰς

ΔΙΔΡΑΧΜΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΑΣ

ἀντὶ τῶν ὁποίων θὰ ὑποχρεώνεται τὸ γραφεῖον νὰ ἀποστέλλῃ τὸ φύλλον τακτικῶς εἰς τοὺς προπληρόνοντας ἐπὶ

ΜΙΑΝ ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται εἰς τὸ γραφεῖόν μας διὰ χαρτονομίσματος ἢ διὰ γραμματοσήμων Ἑλληνικῶν.

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ 4

ΓΑΒΡΙΗΛ Δ' ΑΝΟΥΝΤΣΙΟ

ΟΝΕΙΡΟ ΕΑΡΙΝΗΣ ΠΡΩΪΑΣ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΜΠΣΑΕΣΤ

Παῦλος

(Ἡ φωνὴ τοῦ Παμφίλου ποὺ τραγουδεῖ ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κήπου)

Τὴν λένε Σιμωνέττα
Τὴν κόρη ποὺ ἀγαπῶ,
Τὴν κόρη ποὺ λατρεύω...

ΘΕΟΔΟΤΗ. Κοιμᾶται. Κανεὶς, δὲν εἶν' ἀλήθεια, ἂν τὴν ἔβλεπε νὰ κοιμᾶται δὲν θὰ ἔνοιωθε τὸν πόνο ποὺ τὴν κρατεῖ. Ὅταν κοιμᾶται ἂν τὴν κοιτάξω, μοῦ φαίνεται ὅτι ξαναβλέπω τὸ ἀγνό της πρόσωπο ἐπάνω στὸ παρθενικό της προσκέφαλο· Τὸ μέτωπό της τὸ στεφανώνει ἀκόμη ἡ ὑπέρτατη ἐκείνη μελαγχολία ποὺ ἤτανε ἡ ὠμορφιά της ὅταν περίμενε στὴ μητρικὴ ἑστία τὸ νεῦμα τῆς μοίρας.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Ἀλήθεια. Φαίνεται κάποτε σὰν νὰ τῆς ξαναγύριζε ἡ πρωτεινή της ψυχὴ γιὰ νὰ ἐπιπλεύσῃ στὸν ὕπνο της σὰν ἕνα ἄρριζο λουλοῦδι ἐπάνω σὲ ἀναπαυόμενο νερό.

ΘΕΟΔΟΤΗ. Μοῦ φαίνονται κάποτε τὰ μάτια της, πίσω ἀπὸ τὰ ἀπαλὰ βλέφαρα, σὰν νὰ μὲ κοιτάζουν μὲ τὸ παρθενικό τους βλέμμα ξαναπνωμένο. Ἄ, ἂν εἰμποροῦσε νὰ ξανάνῃωνε ὅλη στὸ ξύπνημά της! Θὰ εἰμποροῦσεν ἴσως! Θὰ εἰμποροῦσε, γιατρέ;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Θὰ εἰμποροῦσε. Ἴσως τίποτε δὲν ἐχάλασε μέσα της, τίποτε δὲν ἀσχήμισε. Δὲν σᾶς φαίνεται ποῦ σὲ μερικὲς στιγμὲς ἀναβλύζει ἀπὸ τὸ κορμί της σχεδὸν ἡ λάμψις μιᾶς μεταμορφώσεως;

ΘΕΟΔΟΤΗ. Ἄ, τὸ θαῦμα, τὸ θαῦμα! Ἂν ὁ Βιργίνιος τὴν ἔβλεπε, τῆς ὡμιλοῦσε...

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Θὰ τὴν ἰδῇ.

ΘΕΟΔΟΤΗ. Πότε;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Σήμερα, ἴσως· σὲ λίγο.

ΘΕΟΔΟΤΗ. Θὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ἐκείνη; Τί θὰ τοῦ 'πῇ; Κι' ἐκεῖνος τί θὰ τῆς 'πῇ; Ποιὸ ὄνειρο ὠνειρεύθηκε;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ. Βέβαια, ἕνα θαυματουργὸ ὄνειρο.

ΘΕΟΔΟΤΗ. Κάποιο θαυμαστὸ ὀνειροπλάνεμα θὰ ἔχῃ ἐξάψῃ τὴ ζωή του ὕστερα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ φθινοπωρινὸ πρωῒ ὅπου ἦλθε στὴ θύρα γιὰ νὰ πάρῃ τὸ ἄναιμο κορμὶ τοῦ ἀδελφοῦ.

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (μὲ συγκίνησι). Ἦλθε ὁ ἴδιος στὴ θύρα;

ΘΕΟΔΟΤΗ. Ὁ ἴδιος, μὲ δύο δούλους, λίγο ὕστερα ἀπὸ τὸ χάραμα, γιατὶ εἶχε λάβῃ τὴν εἴδησι. Τοῦ ἐδόθηκε ὁ νεκρὸς τυλιγμένος σ' ἕνα πανί. Τὸν ξεχώρισα, ἀπὸ ἕνα παράθυρο. Ξεσκέπασε τὸ πρόσωπο τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τὸν ἐκοίτταζε γιὰ πολλὴν ὥρα κι' ὕστερα τὸν ἐφίλησε στὸ μέτωπο γιὰ τόσην ὥρα ποῦ ἐφαίνετο ὅτι δὲν θὰ εἰμποροῦσε νὰ ξεκολλήσῃ τὰ χείλη του ἀπ' ἐκεῖνο τὸν πάγο. Ἀκολούθησε ἀνάμεσα στὸ θερμοκήπιο, στὴν ὁμίχλη, τοὺς δύο δούλους ποῦ ἔφεραν τὸ λείψανο στὴ μητέρα. Ἄ, ἂν ἤθελε ἔχῃ ἀκούσῃ τὸ τραμακτικὸ οὔρλιασμα τῆς τρελλῆς ποῦ ὅλη τὴ νύκτα εἶχε κρατήσῃ τὸ σκοτωμένο μέσα στὴν ἀγκαλιά της κι' εἶχε δεχθῇ ἐπάνω της τὸ αἷμά του ἕως στὴν τελευταία σταγόνα! Ἄ, ἂν τὴν ἤθελε ἔχῃ ἰδῇ μουσκεμμένην ἔτσι!...

Παῦλος

Ὕστερα, ποιὸ ὄνειρο θὰ εἰμπόρεσε νὰ ὀνειρευθῇ;

Ὁ ΓΙΑΤΡΟΣ (μὲ ἔξαψι). Ἕνα θαυματουργὸ ὄνειρο, Θεοδότη, ὅπου ἡ μέθη ὅλου τοῦ κόσμου θὰ ἔχῃ εἰσρεύσῃ σὲ χειμάρρους, ἀστείρευτη· ἕνα νεανικὸ ὄνειρο καὶ θεῖο ὅπου ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος ἔγιναν ἕνα ἴδιο πρᾶγμα, ἀπείρως ὡραιότερο καὶ ὑψηλότερο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου..